Verkiezingsprogramma 2014-2018

ChristenUnie Twenterand

ChristenUnie

Geef geloof een stem

Verbinden en Onderscheiden

De ChristenUnie heeft de afgelopen vier jaar een verbindende rol gespeeld in een onrustig politiek speelveld. Onder leiding van de fractievoorzitter van de ChristenUnie is, na de breuk in het college tussen GBT en CDA, een nieuw college gevormd. De informatiefase is samen met de PvdA gestart, waarna het formatieproces volledig onder leiding van de ChristenUnie is vormgegeven. Door middel van deze samenwerking is er een wethouder van SGP-huize, als raadslid actief, tot het college toegetreden. Hiermee heeft de ChristenUnie laten zien dat de ChristenUnie het belang van de burger en de kwaliteit van het bestuur boven het eigen partijbelang stelt. Als partij hebben wij daardoor ook willen tonen middenin de Twenterandse samenleving te staan.

Behalve de rol als verbindende factor tussen de partijen zijn natuurlijk ook de eigen ChristenUnie uitgangspunten drijfveer in de lokale politiek. Als partij geloven we in onze roeping om smaak te geven aan de maatschappij. Vanuit de visie dat ieder mens belangrijk is en een plaats dient te hebben binnen de samenleving, wil de ChristenUnie zich opstellen als partij die op de bres staat voor de mensen 'die geen helper hebben', en dat zonder enig onderscheid naar persoon en religie. Wij hanteren in ons politiek handelen concrete uitgangspunten: loyaal te zijn, betrouwbaar te zijn, te dienen, integer te zijn en sociaal te zijn. Zo willen wij opvallen. En zo willen wij ons hierin laten leiden door wat de Bijbel ons leert.

De ChristenUnie wil mensen die de beginselen van de partij onderschrijven met elkaar verbinden om samen smaakmaker te kunnen zijn in een maatschappij waarin iedereen meetelt!

Visie

De ChristenUnie is een partij van betrokken christenen. Betrokken bij de samenleving en het bestuur hiervan. De ChristenUnie wil ook in Twenterand actief zijn vanuit de vaste waarden die we in de Bijbel vinden en die door Jezus Christus zelf zijn samengevat in het gebod om God en de naaste lief te hebben.

Inleiding

De raadsperiode 2010-2014 loopt ten einde. De verkiezingskoorts is losgebarsten. Politieke partijen zijn druk doende om u als kiezer aan zich te binden. Wat biedt de ChristenUnie? Al twee raadsperiodes, sinds de herindeling van Twenterand in 2001, maakt de ChristenUnie deel uit van het college van Twenterand. Ook heeft de ChristenUnie wethouders geleverd. Ook deze raadsperiode is de ChristenUnie onderdeel van een breed samengesteld college, waar ditmaal de wethouders niet direct aan een partij kunnen worden toegerekend. Onder de titel: "Met resultaten de finish halen" is het zittende college nu in de eindfase van deze periode gekomen. Juist in dit collegeprogramma heeft de ChristenUnie veel van haar speerpunten gerealiseerd. We hebben u de afgelopen periode laten zien dat de ChristenUnie geen 'vreemde eend' in de bijt is. We vervulden in de colleges en coalities een verbinding tussen de politieke partijen. Daarnaast hebben wij een duidelijk profiel en missie van waaruit wij politiek bedrijven: Politiek met een christelijke identiteit. We hebben laten zien wat we waard zijn in Twenterand en willen dit ook in de toekomst doen! We leggen verbindingen zonder van kleur te veranderen, hoewel het overeind houden van een standpunt niet zonder slag of stoot verloopt. Wij willen maatwerk leveren vanuit onze identiteit en vervolgens constructief meedenken met de door onze coalitiepartners gewenste aanpak. En natuurlijk staan wij open voor standpunten vanuit de oppositie. Wij gaan voor kwaliteit van de besluiten. Wij zijn door de inwoners van Twenterand aanspreekbaar op deze besluiten.

Voor de komende verkiezingen hebben wij u als kiezers nodig voor een goed resultaat en vervolgens gaan we zeker voor een plek in de coalitie en daarbij hebben wij het vertrouwen van de kiezer nodig, dus van u!

De ChristenUnie doet mee aan de gemeenteraadsverkiezingen 2014-2018 met gemotiveerde en kwalitatief goed toegeruste kandidaten. Mensen afkomstig uit de diverse kernen, met gevarieerde achtergronden en kwaliteiten. Samen vormen zij een goede afspiegeling van onze zo divers samengestelde gemeente, wat goed past bij het profiel van Twenterand. Met ons stabiele, weloverwogen verkiezingsprogramma, onze goed toegeruste kandidaten en onze professionele handelswijze zijn wij voor u een betrouwbare partner in Twenterand! Uw keuze voor de ChristenUnie is een keuze voor stabiliteit en kwaliteit. Mogen wij op u rekenen?

Hartelijke groet,

Gerjan Smelt

ChristenUnie, partij van de samenleving

Samen werken aan een actieve en betrokken samenleving. Spreekt u dat aan?

Op woensdag 19 maart 2014 worden de verkiezingen voor de gemeenteraad gehouden. Welke koers moet de gemeente varen in de periode 2014 tot 2018? De kiezer speelt bij de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2014 de beslissende rol. In het verkiezingsprogramma legt de ChristenUnie uit wat volgens ons die richting moet zijn en wat de ChristenUnie met uw stem zal gaan doen, zowel in de gemeenteraad als daarbuiten.

Christelijk-sociaal: dienstbaar en duurzaam

De ChristenUnie is er voor u! Juist in moeilijke tijden willen wij als christelijk-sociale partij de handen uit de mouwen steken en ons inzetten voor u en voor onze gemeente. Dat doen we vanuit onze persoonlijke betrokkenheid bij onze samenleving en vanuit onze christelijke overtuiging De ChristenUnie heeft oog voor mensen, hun welbevinden en hun relaties. Niemand leeft voor zichzelf en niemand mag aan zijn lot worden overgelaten. We geloven dat mensen tot bloei komen als ze zich voor elkaar verantwoordelijk voelen en zorg dragen voor elkaar. We zetten ons daarom in om situaties van armoede, eenzaamheid en verslaving te bestrijden. De ChristenUnie wil alles doen wat in haar vermogen ligt om mensen tot hun recht te laten komen.

Als inwoners van onze gemeente zijn we geen individuen die met de rug naar elkaar toe staan. We zijn op elkaar aangewezen als mensen, maar ook als samenlevingsverbanden. Wij willen daarom ruim baan geven aan die gemeenschappen waarin zorg en verantwoordelijkheid opbloeien. Gezinnen, scholen, kerken, bedrijven en organisaties van burgers (sportclubs, verenigingen e.d.) zijn van essentieel belang voor de samenleving. Daarin wil de ChristenUnie investeren!

Wij willen ons inzetten voor duurzame economische ontwikkeling. Goede zorg voor de schepping en dus voor mens, natuur, landschap en milieu heeft onze grote aandacht en betrokkenheid. Echter, de overheid heeft niet alles in de hand. De politiek kan niet alles oplossen. We hebben elkaar hierbij nodig. Als Christenen in de politiek beseffen we dat we ook met betrekking tot de bloei van onze gemeente afhankelijk zijn van de zegen van God.

Deze christelijk-sociale visie willen we vertalen in een samenhangend beleid met oog voor de menselijke maat, de menselijke waardigheid en goede onderlinge relaties, op zoveel mogelijk beleidsterreinen.

In een notendop is dit de koers die de ChristenUnie Twenterand de komende jaren wil varen. De kiezers die op ons stemmen helpen mee om deze gemeenschappelijke visie werkelijkheid te laten worden. Hoe de ChristenUnie dit concreet wil vormgeven leest u hieronder. We zien uit naar de komende vier jaar en rekenen op uw steun!

1. Betrouwbare overheid

1.1. De gemeente, dat zijn we samen

De ChristenUnie beschouwt de gemeente als 'de eerste overheid'. De gemeente is in veel gevallen het eerste of meest nabije en concrete contact van een burger met de overheid.

De ChristenUnie wil dat burgers zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen handelen, maar secondair zijn zij wel degelijk klant en rechthebbende van die lokale overheid. Samen met anderen en de overheid dient de zorg voor de samenleving opgepakt te worden.

De overheid moet een open houding hebben richting initiatieven van burgers, vooral als die het algemeen belang dienen, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaamheid, zorg, lokale economie of wijkbeheer. Hierbij past een overheid die meedenkt en faciliteert.

Door de crisis (o.a. op de woningmarkt en in de bouwsector) en de hiermee gepaarde bezuinigingen is de financiële druk op de gemeente groot geworden. Bepaalde voorzieningen kunnen alleen nog maar in stand gehouden worden gehouden als overheid, samenleving en markt gezamenlijk de schouders eronder zetten.

De gemeente Twenterand werkt waar dat kan samen met andere gemeentes om zo efficiënt mogelijk te kunnen werken. De ChristenUnie pleit er daarnaast voor om het aantal collegeleden te beperken tot drie fte's. Dit versterkt, mits gekozen wordt voor kwalitatief goed uitgeruste bestuurders, de bestuurlijke slagkracht die nodig is om bezuinigingen, crisis en transitie vorm te geven.

De ChristenUnie wil dat de gemeente de komende periode meer met andere gemeenten in het WT4-verband gaat samenwerken. Het WT4 verband is de samenwerking tussen de vier plattelandsgemeenten (Hellendoorn, Rijssen-Holten, Wierden en Twenterand). Naast gebruik te maken van diverse expertise in WT4-verband kan er ook gekeken worden naar bepaalde andere gemeentes met een specifieke expertise. Dit leidt tot kostenbesparing maar ook uitwisseling van expertise. Door deze samenwerking de komende vier jaar te verstevigen, laat de gemeente Twenterand zien dat zij zelfredzaam is, maar ook expertise deelt binnen een breed netwerk met andere gemeentes . Het streven is dan ook om een ruime win-win situatie te behalen voor de gehele wt4.

De ChristenUnie waardeert dorpen ('kernen') en buurten als lokale gemeenschap en hecht aan het eigene van die lokale gemeenschappen. De gemeente moet alle mogelijkheden benutten om bewoners van dorpen te betrekken bij zaken die hen raken. Het doel moet dan ook zijn om inwoners en gemeente dichter bij elkaar te krijgen. Om deze verbinding te versterken zal de gemeente een luisterend oor voor haar bewoners moeten hebben. De inzet van diverse social media zal hierin in aanvulling op de gebruikelijke media een belangrijke rol moeten spelen. Daarnaast is het van belang dat ambtenaren, zowel in of buiten het gemeentehuis, zich loyaal opstellen en de burger als klant zien.

Om de afstand tussen de kernen klein te houden, zou de gemeente contactambtenaren met voldoende mandaat kunnen inzetten. Deze ambtenaren vormen idealiter de schakel tussen de vele afdelingen binnen het gemeentelijk apparaat en de belangenbehartigers in de kern. Daarnaast mag van alle ambtenaren worden verwacht dat zij burgergericht opereren zonder daarbij het grotere belang uit het oog te verliezen.

Vergunningen

De Gemeente Twenterand is regelgever, dienstverlener en opdrachtgever. De gemeente maakt de lokale spelregels. Die regels staan borg voor het welzijn van burgers en de kwaliteit van de leefomgeving. Een overdaad aan, of complexe lokale regels, maken de regeldruk soms onnodig zwaar. Het verminderen van deze regeldruk is in ieders belang. De ChristenUnie wil met de gemeente nagaan óf en wélke regels geschrapt, vereenvoudigd of samengevoegd kunnen worden. Deze aanpassing vraagt voortdurende aandacht, juist ook om de kwaliteit van dienstverlening op een goed niveau te brengen. Dit mede naar aanleiding van het recente rapport van de Kamer van Koophandel.

Rustdag

Wij zijn dankbaar dat we een rustdag mogen hebben in dit land. Het is goed om rust te hebben in onze overvolle agenda's, niet voor niets heeft onze Schepper een rustdag ingesteld. De gemeente mag sinds kort zelf bepalen hoeveel koopzondagen er zijn. Wij zien dat als een verdere stap richting een 24-uurs economie. Een collectieve rustdag komt de samenleving ten goede. Vanuit onze christelijke levensovertuiging is de zondag de daarvoor aangewezen dag. Bovendien zien we door de toename van koopzondagen dat veel kleine zelfstandigen het extra moeilijk hebben gekregen.

Als gemeentelijke overheid kunnen we de inzet van eigen personeel op zondag zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Werk wat gedaan moet worden om de naaste te helpen zal uitgevoerd moeten worden.

De ChristenUnie staat voor:

- Een klantgerichte communicatie en een snelle afhandeling van klachten;
- Gemeentebestuurders en ambtenaren die zich regelmatig laten zien in de kernen, zich laten informeren door de burgers en een loyale houding aannemen en de burger als klant zien;
- De ChristenUnie is dankbaar met een rustdag. Graag zouden wij deze dag willen behouden om zo tot rust te komen en naar de kerk te gaan. Daarnaast is het voor iedere Nederlander goed om te rusten en sociale contacten te onderhouden waar men in een drukke werkweek niet aan toe komt.
- Werkzaamheden van externe bureaus accepteren wanneer aangetoond kan worden dat dit noodzakelijk is en als het een toegevoegde waarde levert.
- Het samenvoegen van belastingadministratie en verwerking binnen de WT4 gemeentes eventueel samen met andere Twentse gemeentes.
- Een werkorganisatie (WT4 breed) die de uitvoerende taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving uitvoert.

- Sport is een voorziening die primair door de burgers zelf geïnitieerd moet worden. De gemeente springt alleen bij waar financieel en/of organisatorisch ondersteuning echt nodig is.
- Het transparant zijn over de samenstelling en heffing van leges. Leges moeten goed en helder onderbouwd worden en inzicht in de kosten geven.
- Het maken van structuurplannen. Dat wil zeggen: in het ruimtelijk beleid moeten de verschillende functies van natuur- en waterbeheer, woningbouw en bedrijvigheid op elkaar afgestemd worden.
- Het aanscherpen van handhavingsbeleid in de detailhandel. De gemeente moet er op toezien dat oneerlijke concurrentie voorkomen wordt.

1.2 Veiligheid

De overheid is verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Maar ook voor burgers, zowel individueel als collectief is hier een rol weggelegd. Overheid en burgers werken samen aan een veilige en leefbare samenleving, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheden. De overheid staat voor een duidelijke handhaving van normen en waarden. Vertegenwoordigers van de lokale driehoek (burgemeester, politie en justitie) hebben daarin elk hun eigen taak en zorgen voor een nauwe, efficiënte en doeltreffende samenwerking. Ook het voorkómen van normoverschrijdend gedrag is belangrijk. Handhaving en preventie dienen in evenwicht te zijn. Partners in de preventie zijn onder andere welzijnswerk, jeugdzorg, onderwijs en gezondheidszorg.

Samenwerking tussen al deze partijen is van belang. De gemeente moet hierin een (pro)actieve en regisserende rol vervullen. Integrale aanpak van het veiligheidsbeleid is daarom noodzakelijk. De gemeenteraad kan daarvoor de gewenste kaders vaststellen. Overleg in de driehoek is noodzakelijk. Je mag uitgaan van het gegeven dat de verantwoordelijke bestuurders niet zo maar vergaderen.

De ChristenUnie staat voor:

- Focus op inbraakpreventie in de kernen;
- Handhaving van rookverbod in horeca aanscherpen;
- Een politie die wijkgericht werkt en zichtbaar is op straat. daarnaast moet de politie actief onder jongeren zijn om problemen te signaleren en aan te pakken en op te lossen.
- Integraal Veiligheidsbeleid dat praktisch wordt toegepast.
- Het beschikbaar stellen van voldoende uren uitgewerkt in een districtsbeleidsplan voor de politie, voor handhaving van de openbare orde en veiligheid, zoals controle op handel, gebruik en bezit van drugs en optreden hiertegen.
- Voorlichting aan ouders van kinderen in het voortgezet onderwijs omtrent vandalisme, criminaliteit en alcoholgebruik.
- Het bieden van juiste en praktische hulp omtrent verslavingszorg.
- Het aanscherpen van het drugsbeleid en aanpakken van dealers. De focus ligt hierbij op de partydrug GHB en het waar mogelijk aanscherpen van de regelgeving.

1.3 Financiën

Financieel beheer

Het gemeentebestuur heeft de plicht om jaarlijks te zorgen voor evenwicht tussen inkomsten en uitgaven: een reëel sluitende begroting is de norm. Een meerjarenraming is noodzakelijk om op middellange termijn goed zicht te houden op de financiële situatie van de gemeente.

Het opbouwen en bewaken van een goede reservepositie is belangrijk om eventuele tegenvallers op te vangen. Bestemmingsreserves en voorzieningen moeten regelmatig getoetst worden aan de actuele behoefte.

Belasting en tarieven

De OZB is de belangrijkste belasting die de gemeente 'vanaf haar eigen grondgebied' mag heffen. De hoogte van de OZB-tarieven is bij uitstek een politieke afweging, er moet een goede controle zijn op de hoogte van de belasting.

- Het ambitieniveau van de gemeente;
- De norm van de OZB index gerelateerd aan de inflatie
- Het totaalplaatje van de eigen belastingen en heffingen, moet in verhouding zijn in relatie tot andere gemeenten.
- De tarieven van de OZB mogen geen sluitpost van de begroting vormen waarmee naar believen tekorten kunnen worden gedekt.
- De jaarlijkse aanpassing van de OZB-tarieven moet plaatsvinden op basis van heldere beslisregels.
- Het moet geen stapeling van kosten worden voor de burger.

Gemeentebestuur

De ChristenUnie vindt dat het gemeentebestuur zich terughoudend moet opstellen waar het gaat om het verhogen van de lastendruk voor de inwoners. Efficiëntieverbetering moet een voortdurend proces zijn, onder andere om de lokale lastendruk binnen de perken te houden. Indien de financiële draagkracht van burgers daartoe aanleiding geeft, behoort kwijtschelding van verschuldigde belasting(en) en heffingen in individuele gevallen tot de mogelijkheid. Het gemeentebestuur maakt duidelijk op welke wijze een verzoek tot kwijtschelding kan worden ingediend. Het kwijtscheldingsbeleid is een belangrijk onderdeel van het beleid in de strijd tegen sociaal isolement en armoede. Het College van B&W moet zich inspannen om het kwijtscheldingsbeleid bekend te laten zijn bij de groepen waarvoor het bedoeld is.

Subsidiëring

Financiële ondersteuning van maatschappelijke activiteiten is een hulpmiddel om de samenleving tot bloei te laten komen. In beleidsnota's moet helder worden vastgelegd wat de bedoeling is van gemeentelijke financiële ondersteuning en welke meetbare effecten van de subsidie verwacht mogen worden. De zorgvuldigheid eist dat ook veel aandacht wordt besteed aan de subsidiegrondslagen. Het subsidiebeleid moet zijn vastgelegd in een

algemene subsidieverordening en in goed onderbouwde uitvoeringsbesluiten, vooraf worden criteria gesteld waaraan men moet voldoen om subsidie te verkrijgen.

De ChristenUnie staat voor:

- een helder, eerlijk en consequent subsidiebeleid (eigen bijdragen en eigen fondswerving door gesubsidieerde instellingen is een must);
- transparantie over de besteding van middelen;
- een ambtelijk en politiek onafhankelijke rekenkamer en voldoende middelen om de gemeente goed te kunnen controleren;
- subsidies gebruiken voor tijdelijke stimulering zoals een subsidie bedoeld is.

2. Gezonde samenleving

In een gezonde samenleving telt iedereen mee, ieder individu binnen zijn/haar eigen positie en rol. Het gezin vormt daarin een belangrijke pijler. Het hoort de plaats te zijn waar kinderen veilig kunnen opgroeien en voorbereid worden op een zelfstandige positie in de maatschappij. Een verantwoordelijkheid die primair bij de ouders ligt, maar die niet losstaat van de andere verbanden en relaties in de maatschappij. De ChristenUnie wil zich inzetten voor een samenleving waarin deze verbanden, alsmede de positie van het gezin, bijdragen tot een leefbare maatschappij, waarin iedereen meedoet.

2.1 Samen zorgen

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er vanuit de overheid aandacht is voor de kwetsbaren in onze samenleving. De Bijbel geeft ons op diverse plaatsen aan dat christenen oog moeten hebben voor de zwakkere medemens in onze samenleving. De overheid dient een nadrukkelijke rol te blijven vervullen in de zorg voor onze "arme" burgers en voldoende bekendheid te geven aan de inkomensondersteunende maatregelen die er zijn om armoede te voorkomen. De gemeente Twenterand zou kunnen opteren voor het kindpakket, zoals de ombudsman deze heeft geadviseerd in juli 2013.

Decentralisaties

De komende jaren wordt een flink aantal taken van de rijksoverheid en provincie overgebracht (gedecentraliseerd) naar de gemeente: onderdelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten gaan naar de WMO, de jeugdzorg gaat van provincies naar gemeenten en met de Participatiewet komt o.a. de sociale werkvoorziening bij de gemeenten. Ook bij het passend onderwijs vindt een stelselwijziging plaats, waardoor gemeenten een grotere rol krijgen in de ondersteuning van leerlingen met extra zorgbehoeften. Deze ingezette decentralisaties en transities van allerlei vormen van zorg vereisen een zorgvuldige aanpak. Het gaat om operaties, die gepaard gaan met forse bezuinigingen. Het is belangrijk om de (financiële) effecten van de stapeling van decentralisaties goed in beeld te hebben én aandacht te houden voor de financiële positie van de burger. Ook het tempo waarin veranderingen worden doorgevoerd, vraagt monitoring.

Het is belangrijk om de decentralisaties in samenhang te zien. Vaak hebben mensen meerdere problemen. Des te meer een reden om maatwerk te leveren. Doel is dat iedereen naar vermogen kan meedoen in de samenleving. Daarbij zal de gemeente vooral een stimulerende en faciliterende rol spelen en een vangnet bieden voor hen die het zelf niet redden. De gemeente doet dus niet alles zelf, maar heeft wel de regie.

Decennia van individualisering hebben de sociale cohesie in heel veel dorpen en verbanden uitgehold. Bij WMO en jeugdzorg kan niet zomaar uitgegaan worden van de eigen kracht en/of zorgzaamheid van de buurt of de familie. Het vraagt om extra inspanning, extra opleiding en een andere houding van gemeenten en professionals. Er mag geen tweedeling ontstaan tussen mensen die wel en die niet kunnen meekomen.

Toegang tot zaken als administratieve ondersteuning, onderwijs, jeugdzorg, schuldhulpverlening, voedselbank en rechtsbijstand moet voor een ieder die dat nodig heeft binnen bereik blijven.

De ChristenUnie wil dat burgers die ondersteuning krijgen kunnen kiezen voor een PGB (persoonsgebonden budget) om zelf ondersteuning te kunnen inkopen. Dit stelt burgers in staat eigen regie te voeren (bijvoorbeeld een vouchersysteem voor de inkoop van dagbesteding) en te kiezen voor zorgverlening vanuit een identiteit die bij hen past.

Jeugd en gezin

De ChristenUnie wil zich inzetten voor het versterken van het sociale netwerk rond gezinnen. Wij vinden relaties waarin waarden en normen worden uitgewisseld belangrijk. Voor kwetsbare groepen of voor burgers in achterstandssituaties kan extra ondersteuning van de gemeente nodig zijn.

De ChristenUnie ziet jongeren graag gezond opgroeien en zal initiatieven die gezond gedrag stimuleren steunen. De ChristenUnie realiseert zich dat niet iedere jongere op gelijke wijze van huis uit een stevige basis heeft meegekregen. De meeste jongeren hebben de behoefte om ergens bij te horen. Dat vraagt ruimte voor het ontdekken van hun eigen positie in de maatschappij. Daar waar ze die ruimte niet ervaren, zullen ze deze gaan zoeken, mogelijk door uitingen van gedrag die voor henzelf en voor de maatschappij niet wenselijk zijn. De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er voor jongeren sociale structuur aanwezig is waarin zij kunnen groeien naar volwassenheid. Daar waar deze sociale structuur niet aanwezig is, zal de overheid zich moeten inspannen deze te creëren, zoveel mogelijk gebruikmakend van bestaande infrastructuren.

WMO

Het voorzieningenpakket moet voldoende adequate voorzieningen voor gehandicapten en hulpbehoevende ouderen omvatten. Bij evaluatie van de uitvoering van deze wet moet er vooral aandacht zijn voor de ervaringen van gehandicapten en gebruikers zelf.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat een ondersteuningsvraag levensbreed wordt bekeken en dat daarbij ook de naaste omgeving van de hulpvrager in beeld wordt gebracht én betrokken wordt. Wij streven één toegangspunt voor welzijn, zorg, opvoedondersteuning en waar mogelijk ook werk en inkomen na. Ook bij de overheid streven wij een integrale benadering na in het sociale domein, zodat verschillende financieringsstromen kunnen worden samengevoegd en mensen niet bij verschillende loketten hoeven aan te kloppen voor financiële ondersteuning.

De ChristenUnie wil de kracht van de samenleving benutten en deze versterken. Dat doet zij door zich in te zetten voor het ondersteunen van mantelzorgers en het versterken van informele (wijk)netwerken rondom de burgers. Belangrijk is dat vrijwilligers hierbij ondersteund worden door professionals en dat mantelzorgers voldoende steun ervaren in de uitvoering van hun taken.

Zorg aan huis en dagbesteding

Steeds meer mensen met een zware zorgvraag moeten langer thuis blijven wonen. Dit vereist het geschikt maken van voldoende woningen voor ouderen en gehandicapten. Daarover moeten afspraken gemaakt worden met woningcorporaties, o.a. over investeringen op het gebied van domotica (huisautomatisering). De ChristenUnie vindt het belangrijk dat er daarbij aandacht is voor het houden van sociale contacten en het tegengaan van vereenzaming.

Mensen met een beperking moeten zoveel mogelijk onderdeel uit kunnen maken van de samenleving. De ChristenUnie vindt dat voor hen, indien nodig, passende dagbesteding en persoonlijke ondersteuning en begeleiding aangeboden moet worden en zal de transformaties in de zorg op dit punt kritisch volgen.

Eigen bijdrage en hergebruik

Om de ondersteuning betaalbaar te houden, kan voor bepaalde voorzieningen een eigen bijdrage naar draagkracht gevraagd worden. In ieder geval een bijdrage ter hoogte van de kosten die normaliter zouden worden gemaakt voor bijv. een eigen fiets, nieuwe schoenen etc; in dergelijke gevallen alleen toekenning van een vergoeding voor de meerkosten. De ChristenUnie vindt dat een eigen bijdrage voor diensten die door of namens de gemeenten worden verricht, geen financiële belemmering mag vormen waardoor de zorg zou moeten afnemen, daarom een eigen bijdrage naar draagkracht.

De ChristenUnie wil het hergebruik van hulpmiddelen stimuleren. Naast het financiële voordeel is dit ook belangrijk in het kader van duurzaamheid. Ook het delen van dure hulpmiddelen (bijvoorbeeld scootmobiel) is bespreekbaar.

Jeugdgezondheidszorg

In het kader van preventief gezondheidsbeleid en het zo vroeg mogelijk signaleren van problemen is een goede en effectieve opzet van de jeugdgezondheidszorg van groot belang. Daarbij is het belangrijk dat consultatiebureaus en schoolartsen zich niet alleen richten op de fysieke gezondheid van de jeugd, maar ook de sociale omgeving van het kind of de jongere meenemen. De ChristenUnie vindt het daarom belangrijk dat de jeugdgezondheidszorg naadloos verbonden is met het Centrum voor Jeugd & Gezin. Daar waar hulp bij de opvoeding en/of extra ondersteuning nodig is, wordt allereerst bekeken in hoeverre de 'eigen omgeving' hierin een rol kan spelen. Ter voorkoming van gezondheidsproblemen en voor het welzijn van de jeugd is het sportbeleid dusdanig opgezet dat ieder kind binnen de gemeente de mogelijkheid heeft en gestimuleerd wordt om wekelijks te sporten.

Bemoeizorg

De gemeentelijke gezondheidsdienst en de (GGZ)-instellingen die lokaal actief zijn, werken nauw samen op het gebied van een zorgaanbod aan mensen die de stap naar de reguliere hulpverlening niet kunnen of willen maken, de zogenaamde zorg-mijders.

Gezondheidszorg is niet alleen op zorg gericht om te herstellen in geval van ziekte, het is ook het voorkomen van ziekte. Het gemeentebestuur moet daarom een goed preventief beleid voeren en goede voorlichting geven over een gezond leven.

Om de gezondheidsrisico's te beperken voert het gemeentebestuur een actief beleid ten aanzien van het voorkomen en verminderen van verslaving, zoals gokken en het gebruik van verslavende middelen als drugs, alcohol en tabak. Het gebruik van, en de handel in drugs vormen een bedreiging voor het welzijn van de burgers en moet worden bestreden.

Om gokverslaving te voorkomen en tegen te gaan grijpt het gemeentebestuur de wettelijke mogelijkheid aan om kansspelautomaten en speelhallen te beperken. Het gemeentebestuur moet zich maximaal inspannen het aantal kansspelautomaten te verminderen, het liefst tot nul, in het bijzonder daar waar het gaat om laagdrempelige gelegenheden (snackbars e.d.). Naast terugdringen van het aantal automaten verstrekt de gemeente via de scholen adequate voorlichting.

Jeugdzorg

In de komende periode worden taken op het gebied van jeugdzorg van de provincie overgeheveld naar de gemeente. Deze decentralisatie gaat gepaard met een forse bezuiniging op het oorspronkelijke budget.

Er bestaat een gevaar dat de transitie zich vooral zal richten op het verschuiven van bestuurlijke verantwoordelijkheid, maar het moet om de inhoud gaan. De zorg moet dichter bij het kind/jongere en in betere samenhang met zijn/haar omgeving worden geregeld en uithuisplaatsingen moeten zoveel mogelijk worden voorkomen

De continuïteit van deze zorg moet gewaarborgd blijven, maar het aanbod mag vernieuwd en verbeterd worden, zodat het mogelijk meer aansluit bij de lokale behoeften.

Niet alle taken die naar de gemeente toekomen, kunnen lokaal worden georganiseerd. Dat betekent dat gemeenten ook op regionaal en voor bepaalde zaken op landelijk niveau afspraken met elkaar zullen moeten maken. De ChristenUnie wil erop toezien dat identiteitsgebonden jeugdzorg ook deel uitmaakt van het pallet van aanbieders waaruit gekozen kan worden.

Om een samenhangende en integrale visie op de preventie van problemen en het begeleiden van kinderen en jongeren naar zorg, hulpverlening en werk te garanderen, wordt de decentralisatie van de jeugdzorg gekoppeld aan de andere taken die vanuit het Rijk naar de gemeenten worden overgeheveld: de decentralisatie van de AWBZ en de Participatiewet. Dit biedt volgens ons de kans de jeugdzorg op een soepele manier te laten overgaan in volwassenenzorg.

Centrum Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), dat een belangrijke rol speelt in de jeugdzorg, zal zich verder moeten ontwikkelen naar een netwerkorganisatie binnen het te realiseren gemeentelijke jeugdbeleid. Dat betekent dat naast de reeds bestaande taken als het signaleren van problemen bij kinderen en gezinnen, het geven van advies en voorlichting, het centrum ook de taak krijgt om tijdig door te verwijzen naar de juiste hulpverlening. Dat vraagt van het centrum een strakke aansturing onder regie van de gemeente, waarbij generalisten zoveel mogelijk de nodige zorg bieden en indien nodig, tijdig doorverwijzen naar de juiste tweedelijns zorg.

Wij willen dat het CJG laagdrempelig en klantvriendelijk is. Wij denken dat hier de professionaliteit kan worden vergroot door een samenwerking van de gemeente met verschillende betrokken instanties, o.a. op het gebied van goede doorverwijzing.

De ChristenUnie staat voor:

- dat de gemeente concrete plannen maakt tegen vereenzaming van ouderen, langdurig werklozen, minima en andere risicogroepen.
- de gemeente investeert in de realisatie van een gemeentelijke gezondheidsdienst (op niveau van het samenwerkingsverband van de vier gemeenten). Voor een succesvolle transitie in de zorg.
  De gezondheidsdienst zorgt voor:
  - indicatiestelling met ondersteuning CIZ-deskundigheid en Bureau jeugdzorg
  - regievoering van zorgtoekenning door zorgprofessionals (mensgericht) met gevoel voor 'cijfers'.
  - Voorkoming van verdringing van werk naar vrijwilligerswerk
  - één eigen laagdrempelig loket voor zoveel mogelijk vormen van zorg binnen de gemeente;
  - Beleid en ondersteuning voor mantelzorgers;
  - Investering van de gemeente in contacten en samenwerking met kerken en andere samenlevingsverbanden;
  - Effectieve gebruikmaking van de oren en ogen, kennis en kunde van professionals voor het signaleren van ondersteuningsbehoeften;
  - Samenwerking door de gemeente met woningcorporaties om voldoende woningen geschikt te maken voor het zo lang mogelijk thuis wonen van ouderen en gehandicapten en deze voorzieningen tijdig op te kunnen leveren;
  - Onderzoek door de gemeente naar de mogelijkheden voor hergebruik en delen van (dure) hulpmiddelen;
  - Het terugdringen van alcoholgebruik in sportkantines en andere gelegenheden.

2.2 Werk en inkomen

Waar staat de ChristenUnie voor?

Ons uitgangspunt is dat ieder mens de verantwoordelijkheid heeft om in zijn/haar eigen levensonderhoud te voorzien. Soms lukt dat (tijdelijk) niet. Wij vinden dat niemand aan zijn/haar lot mag worden overgelaten. Zowel van overheid als samenleving wordt extra zorg en aandacht gevraagd voor de (tijdelijk) kwetsbare burgers. Juist de gemeente heeft in samenwerking met provincie en landelijke overheid een taak als het gaat om het bevorderen van de lokale en regionale werkgelegenheid.

Er zijn veel mensen die graag iets voor de maatschappij willen betekenen en graag iets willen doen, het liefst in hun directe woonomgeving. Toch lukt het moeilijk vraag en aanbod bij elkaar te brengen. De ChristenUnie ziet meedoen als een kans en een uitdaging. Meedoen moet gestimuleerd worden en waar mogelijk worden beloond. Het beleid moet erop worden gericht zoveel mogelijk mensen in staat te stellen zich te kunnen inzetten voor de samenleving.

Het is daarom nodig dat de gemeente en maatschappelijke partners samen de behoefte inventariseren en afspreken hoe vraag en aanbod bij elkaar kunnen worden gebracht.

Inzet van mensen in het kader van maatschappelijke activering (=inzet / dienstbetoon) kan daarbij een eerste instrument zijn.

De ChristenUnie zet zich in voor een samenleving waarin ...

- Iedereen kan meedoen op een manier die zo goed mogelijk aansluit bij zijn/haar talenten.
- Het voor gemeenten, bedrijven en andere organisaties en instellingen vanzelfsprekend is dat ook mensen met beperkingen de mogelijkheid wordt geboden om hun talenten in te zetten en die dit ook laten zien door deze mensen in dienst te nemen, bijvoorbeeld door hen een leer-werkstage aan te bieden.
- Mensen die geen kans hebben op regulier werk toch kunnen meedoen, bijvoorbeeld als vrijwilligers.
- Vrijwilligerswerk een belangrijke plaats inneemt.

De ChristenUnie wil investeren in een samenleving die gebaseerd is op 'vertrouwen'; in een samenleving waarin mensen worden gestimuleerd, uitgedaagd en beloond, en fraudeurs worden aangepakt.

Waar gaat de ChristenUnie voor?

Bij bezuinigingen kiest de ChristenUnie in eerste instantie niet voor het verminderen of bemoeilijken van het gebruik van voorzieningen, maar voor het samen met de maatschappelijke partners onderzoeken of de bezuiniging kan worden bereikt door een andere verdeling van verantwoordelijkheden, taken en middelen tussen de gemeente en de maatschappelijke partners. Zo kunnen bij schuldhulpverlening bepaalde taken in de voorbereiding of de nazorg worden uitgevoerd door (vrijwilligers van) maatschappelijke partners, zodat de professionals die werkzaam zijn binnen de gemeentelijke schuldhulpverlening zich kunnen richten op de meer ingewikkelde taken en onderwerpen.

De ChristenUnie wil idealiter een samenleving waarin voedselbanken niet nodig zijn. Voedselbanken zijn er en hebben het druk. Wij willen ervoor zorgen dat deze vrijwilligers hun werk goed kunnen doen. Daar willen wij ze bij steunen, financieel en/of in natura (bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een locatie of een vervoermiddel).

Wij vinden dat voor het verkrijgen van een uitkering een tegenprestatie gevraagd mag worden. De gemeente mag een beroep doen op de inzet van degenen die een uitkering ontvangen. Zij kan activiteiten aanwijzen/aanbieden als leer- en/of werkervaringsplaats of als mogelijkheid voor maatschappelijke activering, zoals bijvoorbeeld groenonderhoud van sportparken, verzamelen van zwerfvuil, ondersteuning in de verzorging van bewoners van verzorgingshuizen of schoonmaakwerk in wijk- of buurtcentra. Wel moet hierbij zoveel mogelijk worden voorkomen dat dit ten koste gaat van reguliere arbeidsplaatsen. Het moeten aanvullende taken zijn. Mensen moeten daarbij wel keuzemogelijkheden hebben en ook zelf met voorstellen kunnen komen.

ZZP-ers / lokale bedrijven

De ChristenUnie wil nadrukkelijk oog hebben voor de positie van ZZP-ers (Zelfstandigen Zonder Personeel) en het lokale bedrijfsleven. Veel mensen werken tegenwoordig zonder in loondienst te zijn. Ook binnen de overheid moet men meer en meer rekening houden met vraagstukken die hiermee samenhangen. Hierbij denken wij aan invulling van aanbestedingscontracten, mogelijkheden binnen bestemmingsplannen, eisen omtrent uitkeringen en aanvullingen hierop door eigen arbeid. De ChristenUnie wil stimuleren dat lokale bedrijven en ZZP-ers actief worden betrokken bij eventueel door de gemeente uit te geven opdrachten.

Re-integratie

Het is niet belangrijk wat iemand niet kan, maar waar is iemand wel toe in staat. Belangrijk zijn de individuele kwaliteiten en talenten waar ieder mens over beschikt. Deze mogen wat de ChristenUnie betreft niet onbenut blijven, omdat mensen daarmee tot bloei kunnen komen. De WMO biedt mensen mogelijkheden om weer actief te worden. De gemeente werkt hieraan mee en verleent daartoe o.a. zoveel mogelijk re-integratiemogelijkheden op alle niveaus. Hiertoe moet de gemeente vooral de samenwerking zoeken met reguliere werkgevers. En voor mensen die dit niet kunnen voldoende mogelijkheden bieden om dagbesteding of werk te doen met behulp van ondersteuning.

De gemeente zet zich bij voorkeur in voor rendementsverbetering in de sociale werkvoorziening, zonder dat dit ten koste gaat van de sociale doelstelling. Tevens is het belangrijk dat de gemeente voorzieningen treft voor mensen die eenvoudig, zelfstandig werk aankunnen in eenvoudige arbeidsprojecten.

De ChristenUnie staat voor:

- Het stimuleren van bedrijven en organisaties om meer mensen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. De gemeente moet daarin zelf het goede voorbeeld geven.
- Het uitdagen van bedrijven en organisaties om de verantwoordelijkheid te nemen voor re-integratietrajecten. Daarbij moet wel bewaakt worden dat de trajecten een aantoonbaar positief effect hebben op (de kansen van) plaatsing in een functie op de arbeidsmarkt.
- Het krachtig bestrijden van misbruik van re-integratiesubsidies
- Het zo vroeg mogelijk signaleren en adequaat aanpakken van probleemsituaties om escalatie te voorkomen. Dit vereist een intensieve samenwerking met en tussen alle beleidsvelden en instanties waar de problemen spelen en /of bekend zijn (de zogenaamde ‘vindplaatsen’). Uitgangspunt daarbij is ‘Eén plan, één coach en één budget’.
- inzet van ‘schuldhulpmaatjes’ ter voorkoming van een beroep op uitvoeringsregels van Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening en de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen;
- samenwerking met kerken en andere instellingen om armoede op te sporen en te bestrijden;

- nadere uitwerking van het drugs- en alcoholbeleid – met name gericht op preventie;
- Het voorkomen van overgang van armoede van ouders op kinderen. Daarom is extra aandacht nodig voor (gezinnen met) kinderen die langdurig een uitkering ontvangen. Het mag niet zo zijn dat kinderen daardoor hun talenten niet kunnen ontwikkelen of zich niet kunnen ontspannen.
- Inschakelen van de 'eigen kracht' van betrokkene(n) en zijn/haar directe omgeving.
- Een Armoedepact van de gemeente met alle vindplaatsen: woningcorporaties, voedselbank, hulpverleningsorganisaties, zorginstellingen, jeugdzorg, onderwijs, etc.
- Het financieel ondersteunen van waardevolle initiatieven van diaconieën en andere vrijwillige organisaties via cofinanciering. Veel nuttige initiatieven zoals b.v. Schuldhulpmaatjes zijn dan mogelijk.
- Het beleid maken door de gemeente, voor een bedrijf aan huis, o.a. in bestemmingsplannen.
- het actief bevorderen van deelname aan het arbeidsproces en zo mogelijk het verdienen van een deel van het eigen inkomen, waarbij rekening wordt gehouden met de zorg voor de kinderen. Ook vrijwilligerswerk en het uitoefenen van de zorgtaak thuis, mogen wat ons betreft, onder voorwaarden, als werk worden gewaardeerd.
- Alleen een keuze voor activering met behulp van subsidie als het niet anders kan. We hebben een voorkeur voor alle soorten werk op alle niveau. Onbetaalde arbeid en vrijwilligerswerk zijn de smeerolie van de samenleving, maar mogen reguliere banen niet ´weg-subsidiëren'.

2.3 Onderwijs

De gemeente voert een op overeenstemming gericht overleg met het hele onderwijsveld, vooral ten aanzien van taken als: achterstandsbeleid, schoolbegeleiding en huisvesting.

Ouders die de opdracht willen vervullen om hun kinderen in overeenstemming met hun achtergrond te onderwijzen en te laten onderwijzen, moeten daartoe voldoende in de gelegenheid worden gesteld. Voor de ChristenUnie is hierbij de ruimte voor onderwijs vanuit een christelijke achtergrond essentieel.

Aangezien de bestrijding van onderwijsachterstanden, voortijdige schoolverlating, huisvesting en financiële problemen zowel het basisonderwijs als ook het voortgezet onderwijs raken, moeten alle bestaande onderwijsvormen aan dit overleg deel te nemen.

Versterken van de eigen kracht

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat ouders zoveel mogelijk worden gestimuleerd om op eigen benen te (blijven) staan. Wij staan ervoor dat, in voorkomende gevallen, eerst een plan van aanpak wordt opgesteld. Dit met behulp van het sociale netwerk, waarbij de eigen kracht van het gezin zoveel mogelijk wordt versterkt. Dat vraagt van de professional een coachende houding. In één gezin dat hulp nodig heeft, wordt gewerkt met één plan en is één hulpverlener eerste aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de zorg- en welzijnscoördinatie.

Waar nodig wordt een 'eigen kracht bijeenkomst' ingezet om een hulpvrager/gezin te ondersteunen bij het hervinden van zijn eigen kracht en het versterken van het netwerk.

Verbinding met onderwijs

Kinderen en jongeren zijn een groot deel van de week op school aanwezig. De school vormt daarom informeel, maar ook formeel een belangrijke schakel tussen de ouders, de jongere en zorgaanbieders.

De ChristenUnie vindt het belangrijk dat de gemeente niet alleen zorg draagt voor het weghalen van schotten en drempels tussen de verschillende vormen van zorg en/of zorgaanbieders, maar ook voor een goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg. Wij hanteren als regel: één kind/gezin = één plan/regisseur.

De ChristenUnie staat voor:

- opvoedingsondersteuning voor jonge ouders en ouders met pubers door middel van informatie-avonden/middagen of cursus;
- het zo mogelijk deelnemen van de coördinator van Centrum Jeugd en Gezin samen met de straathoekwerker aan het zorgoverleg van de school c.q. het nemen van initiatief voor overleg;
- het blijven inzetten op straathoekwerkers om tijdig te kunnen ingrijpen bij ontsporing;
- de waarborging van de identiteit van bijzondere scholen;
- een integraal beleid op het gebied van welzijn (club- en buurthuiswerk, cultureel werk), integratie, jeugdzorg, veiligheid en sport, in relatie tot de brede buurtschool (inventarisatie van onderwijsinfrastructuur in samenhang met buurtcentra, peuterspeelzalen, e.d.); particulier initiatief is welkom mits in goed overleg met gemeente en onderwijs- en welzijnsinstellingen, vooral met het oog op gebouwenplanning;
- het aanpakken van (semi)analfabetisme; ondersteunen van het aanvalsplan "laaggeletterdheid"

2.4 Cultuur, sport en recreatie

Cultuur

Kunstzinnige vaardigheden behoren tot de gaven die God aan mensen geeft. Kunst en cultuur worden door de ChristenUnie ervaren als een belangrijke basisbehoefte voor ieder mens. Het deelnemen aan activiteiten op gebied van kunst en cultuur zal dan ook zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Kunst- en cultuureducatie is belangrijk voor de ontplooiing van de jongeren. Binnen de beperkte budgettaire mogelijkheden zal getracht worden mogelijkheden te scheppen om hieraan deel te nemen op individueel niveau. Aan kunst- en cultuurinstellingen die gesubsidieerd worden vanuit de gemeente zullen strikte eisen worden gesteld aan het bieden van mogelijkheden tot participatie van jongeren. Kunst en cultuur verdienen een grote uitingsvrijheid, maar de ChristenUnie is tegen uitingsvormen die godslasterlijk of discriminerend zijn. Onder deze beperkende

voorwaarden kan de gemeente cultuur stimuleren door stimuleringspremies te verlenen, denk aan de facilitering van een Stichting Leergeld.

Sport en recreatie

Sportbeoefening is een individuele- of verenigingsverantwoordelijkheid. Wel schept het gemeentebestuur de voorwaarden voor de totstandkoming en instandhouding van recreatieve sportvoorzieningen. Zij overlegt daartoe met de lokale sportverenigingen. Voor sportaccommodaties wordt gestreefd naar een kostendekkende exploitatie. De eigen verenigingsverantwoordelijkheid (redelijke contributies en huurtarieven, voldoende zelfwerkzaamheid) staat voorop. Waar nodig verdient de instandhouding van sportaccommodaties gemeentelijke steun.

Recreatie

De gemeente Twenterand is een prachtige gemeente als het gaat om het recreëren. Twenterand heeft namelijk alle ingrediënten in huis zoals bos, hei, waterplassen, zwembaden, musea en niet te vergeten het kanaal. Kortom genoeg om toerisme sterk te bevorderen. Daarom blijft het belangrijk om met de plaatselijke VVV en andere organisaties toerisme en recreatie te bevorderen. Specifieke aandacht gaat uit naar Den Ham en omstreken. Daarnaast zijn gebieden zoals de Zandstuve en de Engbertsdijkvenen ideaal en uniek binnen onze gemeente. Het recreatietoerisme op het Overijssels kanaal kan bevorderd worden door aanlegplekken te voorzien van toeristische en andere informatie en vooral ook van een sanitaire ruimte.

De ChristenUnie staat voor:

- Samenwerking tussen sportclubs van verschillende sporten, om zo een afwisselend aanbod te creëren en meer faciliteiten te bieden, maar ook het samen gebruiken van locaties;
- Het ondersteunen van verenigingen die bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld: ouderen, gehandicapten en allochtone vrouwen) stimuleren om aan sportieve activiteiten mee te doen;
- Het bevorderen van multifunctionele sportcomplexen die de relatie tussen sportverenigingen, wijkbewoners en scholen verbeteren;
- Het stimuleren van zelfbeheer/privatisering van sportverenigingen.
- Het stimuleren van uitleenpunten voor sport en spel.
- Ondersteuning en stimulering van het bedrijfsleven bij het realiseren van recreatieve- en toeristische voorzieningen;
- het beschikbaar stellen van openbare gebouwen zoals bibliotheken of andere leegstaande gebouwen, voor kunstenaars uit de eigen gemeente die vallen onder de zogenaamde WIK regeling.

3. Duurzaam werken, wonen, leven

3.1 Economie en landbouw

Nederland heeft een langdurige recessie achter de rug. Heel voorzichtig is sprake van herstel.Veel ondernemers zitten nog steeds in zwaar weer en het aantal faillissementen stijgt. Een sterke economie is een randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren. De ChristenUnie zet zich daarom in voor meer ruimte, minder regels en meer kansen voor ondernemers, vooral in het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Behalve afnemende bedrijvigheid en toenemende werkloosheid biedt de crisis ook kansen om tot een meer duurzame economie te komen. De eeuwige drang naar meer heeft ons uiteindelijk minder gebracht, dat zien we nu terug in de gevolgen van de crisis. We moeten van consumeren naar consuminderen, van 'meer' naar 'genoeg', van kwantiteit naar kwaliteit. Dat is onze opdracht als rentmeesters van Gods schepping. In het bijzonder hoort er ook aandacht worden besteed aan groepen die tot nog toe de aansluiting met de arbeidsmarkt hebben gemist. Daarom wil de ChristenUnie deze mensen een kans geven in het bedrijfsleven.

Crisis en werkloosheid

In Twenterand is de werkloosheid de afgelopen jaar fors gestegen. Dit komt voornamelijk door de demografische gevoeligheid in een aantal sectoren zoals de bouw. De meeste burgers hebben zelf of binnen de familie dan ook met deze realiteit te maken. De ChristenUnie wil daarom zorgen dat de werkloosheid juist op gemeentelijk niveau wordt aangepakt. Wij staan er dan ook voor om concrete oplossingen zoals hieronder aan te reiken. Om deze oplossingen extra kracht bij te zetten vinden wij dat er in het nieuwe college een speciale wethouder moet komen die zich inzet voor een duurzame/ecologische economie. Deze zogenaamde "ECO-wethouder" zal zich moeten focussen op netwerken. De wethouder moet een verbindende spil worden tussen samenleving, organisaties en bedrijven.

Plattelandsontwikkeling

De ChristenUnie heeft aandacht voor de land- en tuinbouwsector, want deze sector vormt een belangrijke economische en sociale drager voor de leefbaarheid op het platteland en de

instandhouding van het landschap. Een verweving van landbouw, natuurbeheer en recreatie kan aan een aantal agrarische bedrijven toekomstperspectief bieden. De gemeente zorgt voor een goede afweging tussen deze drie functies. De agrarische sector is in veel gemeenten van belang voor het behoud van een goed en evenwichtig economisch klimaat en de verschijningsvorm van het landschap. De ChristenUnie vindt het daarom van belang ook regelmatig met de vertegenwoordigers van deze sectoren te spreken.

De ChristenUnie staat voor:

- De installatie van een economische en ecologische/duurzame wethouder, ook wel de Eco-wethouder genoemd. Deze zal de crisis en de werkloosheid in de gemeente met alle middelen die er zijn aanpakken
- Extra inzet is gericht op het aantrekken van bedrijven om werkgelegenheid te creëren.
- Voor de ondernemers is het belangrijk de gemeente direct te kunnen benaderen m.b.t. ondernemersvragen. Een loket waar men met alle (aan)vragen terecht kan heeft de voorkeur. Daarbij is er minstens één ambtenaar / wethouder beschikbaar om met het bedrijfsleven mee te denken en als aanspreekpunt te functioneren.
- De ChristenUnie wil dat de gemeente samen met ondernemers en detailhandel investeert in duurzame zaken als onderwijshuisvesting, bedrijventerreinen, bedrijfshuisvesting.
- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen en bedrijven heeft prioriteit.
- De gemeente stimuleert het bedrijfsleven om zich samen met het (beroeps)onderwijs actief in te zetten voor aansluitend onderwijs.
- De economie is in toenemende mate een economie van MKB-bedrijven, maar ook van eenmansbedrijven en ZZP'ers (Zelfstandigen Zonder Personeel). Deze groep heeft vaak geen behoefte aan bedrijfsterreinen, maar aan mogelijkheden om zich te vestigen in verzamelgebouwen, tijdelijke huisvesting, goedkope huisvesting, korte huurtermijnen etc.
- Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen wordt gelet op het combineren van bedrijvigheid en andere functies, zoals wonen en groen.
- Ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen wordt niet actief aangemoedigd, maar dient te worden afgestemd op economische behoefte.
- Herontwikkeling van (verouderde) bedrijventerreinen gaat voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.
- Bedrijfsterreinen worden duurzaam ingericht.
- Bedrijventerreinen moeten optimaal worden ontsloten voor aansluiting op N36.

Bloeiende winkelcentra

- Zie ook punten 3.1
- Langdurige leegstand niet afwachten als gevolg van verplaatsingen en krimpende detailhandel.
- Zo nodig worden winkelbestemmingen gewijzigd in woonbestemmingen.
- Onderzoeken naar revitalisering en verbetering van centra in Den Ham en Vriezenveen.

Agrarische sector

- Bij een visie op het buitengebied is het noodzakelijk dat er duidelijkheid komt over het toekomstperspectief van de agrarische sector, waarbij alle belangen in het buitengebied tegen elkaar worden afgewogen.
- Door bedrijfsbeëindiging zal het aantal bedrijven afnemen, maar de vrijkomende grond zal in zijn algemeenheid aan bedrijven in de omgeving worden toegevoegd. In bestemmingsplannen zal hierop moeten worden geanticipeerd in die zin dat vergrote bedrijven zo nodig ruimte zullen moeten krijgen om hun bedrijfsgebouwen aan het vergrote areaal landbouwgrond aan te passen.

- Landbouwbedrijven krijgen ruimhartig de mogelijkheid nevenactiviteiten uit te voeren zoals landschapsonderhoud, toerisme, biovergisting etc., voorzover deze niet ten koste gaan van de kwaliteit van het buitengebied.
- Landbouwondernemingen krijgen de ruimte voor een moderne bedrijfsvoering door schaalvergroting als deze een bijdrage levert aan duurzaamheid, dierenwelzijn, energiebesparing, milieu en landschap.
- Beschikbaarheid van voldoende zoet water is voor de agrarische sector van evident belang. De gemeente zet zich hiervoor in, samen met andere overheden, zoals het waterschap.

Kantoren en bedrijventerreinen

Voor verouderde bedrijventerreinen wordt gekeken naar verantwoorde revitalisering en herstructurering. Ruimte moet efficiënt worden benut. De gemeente heeft vooral een rol in wijziging van bestemmingsplannen. Burgers worden betrokken bij het gebruik van braakliggende gronden.

3.2 Goed wonen en werken

Waar staat de ChristenUnie voor?

De woningmarkt heeft het moeilijk: de bouw stagneert, het is moeilijker om een huis te kopen, te verkopen of te huren. De ChristenUnie heeft landelijk de afgelopen jaren een belangrijke rol gespeeld bij het op gang brengen van de noodzakelijke hervorming van de woningmarkt. Ook lokaal doet de ChristenUnie er alles aan om de woningmarkt te stimuleren, zodat starters een steuntje in de rug krijgen, onder andere is nu een starterslening voor nieuwe en bestaande woningen gerealiseerd, waarbij wij ons steentje hebben bijgedragen in de realisatie daarvan. Er moeten voldoende (geschikte) huurwoningen zijn en voldoende mogelijkheden tot nieuwbouw. Daarnaast moet herinvestering in bestaande oudere wijken mogelijk gemaakt worden. Saneringen om "rotte kiezen" te voorkomen heeft prioriteit nodig om een aantrekkelijk woongemeente te zijn. Aanbod van goedkopere woningen moet daarmee ook gestalte worden gegeven. De veranderingen in o.a. de ouderenzorg vragen om een woningaanbod dat daarbij past.

De ChristenUnie vindt dat de gemeente in tijden van crisis de grondprijzen sterk moet verlagen. Hierdoor wordt er binnen de gemeente werkgelegenheid gecreëerd en zal de koopkracht aanzienlijk stijgen. Dit is een essentiële win-win situatie waar wij ons hard voor maken!

Het ruimtelijk beleid moet mede ten dienste staan aan mensen die als rentmeester de aarde op een verantwoorde wijze ontwikkelen en beheren. Industrie, landbouw en natuur strijden om een plekje op de Nederlandse kaart, want ruimte is een schaars goed. Keuzes die we nu maken, hebben gevolgen voor de leefomgeving van toekomstige generaties. De gemeente heeft hierin een belangrijke regierol. Ecologische, economische en demografische ontwikkelingen maken het mogelijk en noodzakelijk dat er een omslag komt: van sloop en nieuwbouw naar hergebruik, van bebouwen van de open ruimte naar hergebruik en herstructurering van al bebouwd gebied. De gemeente zal duidelijke keuzes

moeten maken. Ruimtelijke ordening is bij uitstek het onderwerp waar burgers bij betrokken moeten worden, want het gaat ten slotte over de kwaliteit van de eigen leefomgeving.

Kleine kernen

Als plattelandsgemeente dient blijvende zorg besteed te worden aan de leefbaarheid van de kernen. Gemeente Twenterand moet een aantrekkelijke gemeente blijven door een juiste combinatie te vormen tussen werken en wonen. Wij zien Twenterand als een prachtige woon- en werkgemeente. De gemeente Twenterand heeft een ideale ligging ten opzichte van grote steden zoal Almelo/Hardenberg/Hengelo. Door deze ligging is wonen en werken prima te combineren, zowel binnen als buiten de gemeente. De ChristenUnie wil daarnaast dat jongeren binnen de gemeente blijven. Daarom is het belangrijk om de basisvoorzieningen op een hoog niveau te houden. Daarnaast moet het ook mogelijk zijn om jonge starters door middel van een opstapje of een lening blijven te stimuleren om hier te gaan wonen.

Om dit te realiseren dient de gemeente zich in te spannen bij de provincie. In het plattelandsbeleid hoort aandacht te zijn voor een goed voorzieningenniveau (o.a. buurtwinkels en bereikbaarheid met het openbaar vervoer). Ook zal de infrastructuur blijvend aandacht vragen. Om aan de dagelijkse leefomgeving voldoende aandacht te besteden en deze te optimaliseren, zal met belangenbehartigers (zoals Plaatselijk Belang en Dorpsraad) intensief overleg worden gevoerd.

Ruimte en groen

Aan de bestaande agrarische sector wordt geen onnodige beperking opgelegd. Wel worden aan natuur, milieu en landschap hoge eisen gesteld en verdient de zorg voor natuur, milieu en landschap hoge prioriteit.

Op het onderhoudsniveau van het groen is enorm bezuinigd, de methodiek gaat uit naar samenwerking van burgers in de buurt. De gemeente moet een sturende en coördinerende rol hebben om de uitwerkingen positief te beïnvloeden. Dat vraagt de komende periode om meer regie en beleid. De huidige systematiek leidt over het algemeen tot meer verpaupering van het openbaar groen.

Woningbouw en volkshuisvesting

Het bieden van voldoende bouwmogelijkheden in onze plattelandsgemeente verdient bijzondere aandacht. Dit om het lokale draagvlak te behouden, c.q. te versterken (leeftijdsopbouw, voorzieningenniveau). De gemeente bevordert de realisering van woningen voor alle categorieën van de bevolking. Adequate huisvesting van ouderen en gehandicapten krijgt hoge prioriteit. Daarbij wordt een zo groot mogelijke differentiatie in het woningaanbod in soort en stichtingskosten nagestreefd. De gemeente stimuleert in haar beleid, dat mensen zolang mogelijk in eigen omgeving kunnen blijven wonen. De gemeente moet waar het kan woningcorporaties stimuleren om bestaande bouw te revitaliseren en te verduurzamen. Om wijken te revitaliseren en te verduurzamen zijn diverse investeringen nodig. De gecreëerde bezuiniging voor de huurder in de

energiekosten zorgt ervoor dat dit budgetneutraal uitgevoerd kan worden. Bijkomend voordeel hierin is dat er werkgelegenheid gecreëerd wordt.

Het gemeentebestuur stimuleert het eigen woningbezit, onder meer door de mogelijkheid tot verkoop van huurwoningen aan de bewoners. Er dienen wel steeds voldoende woningen met een lage huur-en koopprijs beschikbaar te zijn/komen, voor woningzoekenden met een laag inkomen.

De ChristenUnie staat voor:

- Ruimte voor innovatief, vraaggericht en duurzaam wonen (o.a. levensloopbestendige woningen, gezamenlijke wooninitiatieven, bouwen in eigen beheer door particulieren).
- Een lening voor startende jongeren. Daarnaast een ruime tegemoetkoming op de grondprijs om rentekosten op de gemeentelijke gronden te verminderen.
- Profilering van een prachtige woon/werk/ plattelandsgemeente tussen de grote steden. De toegevoegde waarde van Twenterand vermelden en uitdragen door de gemeente, en hierbij een nieuwe slogan te ontwikkelen.
- Investeren in renovatie en revitalisering van projecten. Denk hierbij aan het herontwikkeling van verouderde en achterstandswijken. De gemeente heeft een leidende rol hierin en zal de woningcorporatie hierin moeten steunen en faciliteren.
- De opzet van duurzame projecten. Door de verlaging van bestaande energiekosten kunnen projecten uiteindelijk budgetneutraal uitgevoerd worden!
- De afwaardering van bestaande bouwbestemminggronden naar de huidige reële waarde. De overheid heeft hier een voorbeeldfunctie in en geeft hier een duidelijk signaal af naar de burger en de vastgoedmarkt
- Het niet verplaatsen van winkelcentrum Linderflier Dit heeft momenteel geen prioriteit of meerwaarde.
- Het bevorderen van duurzaam en energieneutraal bouwen en wonen.
- Het tegengaan van leegstand van gebouwen en stimuleren van hergebruik.
- Samenwerking met de agrarische sector.

3.3 Mobiliteit

De kwaliteit van de lokale economie is onlosmakelijk verbonden met de kwaliteit van de lokale infrastructuur. Investeringen in de infrastructuur verlagen de transportkosten van bedrijven en leiden naar een beter vestigingsklimaat voor bedrijven en burgers. De ChristenUnie laat zich vooral leiden door de volgende drie criteria:

- bereikbaarheid, omdat vervoer een onlosmakelijk onderdeel is van ons dagelijks leefpatroon en de economische ontwikkeling van een streek;
- veiligheid, omdat er mensenlevens mee gemoeid zijn;
- milieueffecten, omdat Gods schepping daar mee gemoeid is. Dit betekent: een visie ontwikkelen op onderwerpen als bereikbaarheid van voorzieningen, parkeren, onderhoud van wegen, vermindering automobiliteit, bevordering openbaar vervoer en wandel- en fietsverkeer.

Verder bevordert het gemeentebestuur een doelmatige en veilige verkeersafwikkeling, door middel van verkeersstructuurplannen en/of verkeerscirculatieplannen. Daarbij krijgen de meest kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals

gehandicapten, voetgangers en fietsers de hoogste aandacht. Om de veiligheid te vergroten zijn ook ouders of verzorgers van schoolgaande kinderen betrokken bij het oversteken van drukke verkeerswegen en vindt regelmatig controle plaats van het gedrag van de verkeersdeelnemers en van hun vervoermiddelen. De verkeersveiligheid bij scholen en sportaccommodaties dient gewaarborgd te zijn.

Een goede en moderne infrastructuur is van belang voor het leven in de gemeente. Bereikbaarheid en mobiliteit zijn belangrijk voor burgers en bedrijven. De herstructurering van de Weitzelpoort en de Sluis is een prachtig voorbeeld hoe een goede infrastructuur bijdraagt aan verbetering van het gehele plan.

Deze periode zal concreet naar andere verbeteringen gekeken moeten worden waaronder: de wandel-,voet- en fietspaden. Tevens is de Noordelijke Rondweg ten noorden van Vriezenveen een onderwerp waar serieus over nagedacht moet worden om de Garvesingel in Vriezenveen sterk te ontlasten van vrachtverkeer. Daarnaast moet onderzoek worden gedaan naar de mogelijkheden om de Brink in Den Ham te revitaliseren en te moderniseren.

De bereikbaarheid van het winkelgebied in Vriezenveen is nog steeds lastig en onhandig. De bereikbaarheid en de parkeergelegenheden zijn onpraktisch ingedeeld en er is geen samenhangende structuur in het centrum. Daarnaast vind de ChristenUnie dat het centrum in oude ere hersteld moet worden en de huidige structuur daar afbreuk aan doet. Als men de "oude" dorpsstraat weer kan herstellen als een doorgaande weg in samenwerking met een verbeterde winkel en parkeerstructuur zou dit een vooruitgang zijn voor de kern Vriezenveen. De ChristenUnie vindt dan ook dat dit onderzocht moet worden en gekeken moet worden naar beschikbare subsidiegelden.

De ChristenUnie pleit ervoor dat de gemeente actief contact onderhoudt met de provincie Overijssel als het gaat om de provinciale wegen, spoorlijn en het kanaal. In het bijzonder vraagt de N36 extra aandacht vanwege de hoge verkeersintensiteit. Er zal dan ook gelobbyd moeten worden om vanaf de A35 t/m Westerhaar te voorzien van een 2x2 rijbaan.

De ChristenUnie staat voor:

- het naadloos aan laten sluiten van de verschillende vormen van openbaar vervoer op elkaar;
- behoud c.q. uitbreiding bestaande buslijnen specifiek in de kernen Den Ham en Vriezenveen;
- onderzoek naar inzet subsidiegelden om historische kernen Den Ham en Vriezenveen te revitaliseren met als doel om toerisme en bereikbaarheid te verbeteren.
- Een verbeterde ontsluiting in het centrum van Westerhaar. Door het opwaarderen van de Schuineweg in een tweerichtingsweg zou de ontsluiting sterk verbeteren en de verkeersintensiteit in het centrum afnemen.
- Het ontlasten van de Garvesingel door een noordelijke rondweg aan te leggen, Hierbij ook een nieuwe afslag op de N36 creëren.
- Het doorzetten van de lobby om de N36 te verbreden. Gezien de hoge intensiteit van de N36 op het wegvak tussen de A35 en Vriezenveen, met een piek van 26.500 voertuigen

is een verbreding naar 2x2-rijstroken voor de doorstroming en verkeersveiligheid noodzakelijk. En de verbreding van N36 naar A35 voortzetten gezien de ontwikkelingen van industrieterreinen Oosterweilanden/ Almeloseweg Zuid Oost en Garstelanden, maar ook Vroomshoop Oost. Dat is een cruciale factor voor de komende jaren.

3.4 Energie klimaat en milieu

Het gemeentelijke milieubeleid van de ChristenUnie heeft als uitgangspunt dat we leven in het besef de wereld te moeten bewaren door middel van goed rentmeesterschap. Eenzijdig prioriteit geven aan economische belangen kan desastreuze gevolgen hebben voor het milieu en voor de gezondheid van mens en dier. De ChristenUnie wil daarom duidelijke en verantwoorde keuzes maken. Het gaat daarbij niet alleen om de belangen van onze generatie, maar juist ook om die van de komende generaties.

Natuur- en milieueducatie

De zorg voor de natuur hangt af van de heersende maatschappelijke waardering voor de natuur om ons heen. Gebrek aan kennis van, en affiniteit met de natuur moet de aandacht krijgen. Door nu te investeren in kennis wordt er waardering, draagvlak en respect gecreëerd voor de toekomst. Hierbij is het van groot belang de natuur- en milieueducatie te ondersteunen. De gemeente kan dit op verschillende manieren doen, o.a. door voorlichting op basisscholen en middelbare scholen te stimuleren.

Duurzaamheid

De gemeente werkt aan een leefbare samenleving voor al haar inwoners. Leefbaarheid in kwalitatief en kwantitatief opzicht. Woningen moeten betaalbaar, energiezuinig en duurzaam zijn. Duurzaamheid is meer dan het inkopen van duurzame materialen. Zo kan de gemeente zich aansluiten bij het landelijke energiebesparingsprogramma bestaande bouw: 'Meer Met Minder'.

De ChristenUnie staat voor:

- Basisscholen voorzien van zonnepanelen
- Nieuw te bouwen zwembad voorzien van duurzame materialen en technieken. Denk hierbij aan een duurzame energiebron en collectoren en zonnepanelen.
- Kleinschalige windenergie door middel van kleine windmolens op woningen
- Stimuleren van zonnepanelen op woningen, appartementen, bedrijfsruimtes en agrarische bedrijven. Gemeente zal waar het kan subsidiegelden vrij maken voor duurzame plannen.

Bouwen van duurzame woningen

Woningcorporaties verplichten om te investeren in zonnepanelen om zo groene energie te genereren. Dit in samenwerking met een duurzaam investeringsplan waardoor deze mogelijkheden budgetneutraal toegepast kunnen worden

De inzet van een gemeentelijk verlichtingsplan. Waar kan 's nachts de straatverlichting uit en waar kan er bijvoorbeeld LED verlichting toegepast worden.

Energiebesparing

Het energiegebruik wordt krachtig teruggedrongen. Het gebruik van duurzame energiebronnen zoals wind- en zonne-energie en warmtekrachtkoppeling wordt binnen de mogelijkheden van ruimtelijke ordening krachtig gestimuleerd. De gemeente Twenterand moet gaan voor de afname van 100% groene stroom.

Afval

In het beleid ten aanzien van afvalstoffen staat preventie centraal. Daarnaast wordt gestreefd naar een gesloten kringloop. De twee pijlers zijn milieurendement (terugdringen hoeveelheid) en kostenbeheersing (economisch belang). Ten behoeve van hergebruik (met zo min mogelijk kwaliteitsverlaging), is efficiënte scheiding van afvalstoffen nodig. De inzamel- en brengstructuur van afvalstoffen dient goede gebruiksvriendelijke mogelijkheden te hebben voor het scheiden van de afvalstromen. Dit om het percentage te scheiden afval dat nog in het restafval wordt gedeponeerd, zo ver mogelijk terug te dringen. De inzameling van klein chemisch afval van bedrijven en huishoudens heeft hierbij een hoge prioriteit.

De ChristenUnie staat daarom voor:

- het tegengaan van het illegaal storten van vuil en verbranden van afval;
- betrekken van kinderen / jongeren bij ‘grondstoffenbeleid’ (afval = grondstof);
- het onderzoeken van de mogelijkheid om het chemisch afval opnieuw regelmatig te laten ophalen;
- het voeren van een actief beleid bij afkoppelen van regenwater van de riolering (dit vermindert de belasting van de zuiveringsinstallaties en ook het overstorten van de riolering);
- het werken met een energiebesparingsplan en het aanstellen van een energiecoördinator. Bijzondere aandacht daarbij voor:
- de mogelijkheid om warmte die bij productie van elektriciteit vrijkomt opnieuw te gebruiken;
- de mogelijkheden voor toepassing van warmtekrachtkoppeling;
- het energieverbruik van openbare gebouwen en gesubsidieerde instellingen;
- de warmte-isolatie van woningen, door het stellen van normen in de bouwvergunningen.